

Kvalitetskrav for madservice

Københavns Kommune
Sundheds- og Omsorgsforvaltningen
September 2009

1. Indledning

Folketinget indførte den 29. maj 2002 frit leverandørvalg af personlig og praktisk hjælp mv., herunder for madservice. Sundheds og Omsorgsforvaltningen, Københavns Kommunes leverede via det kommunale køkken og den private leverandør madservice til ca. 3800 hjemmeboende borgere i år 2008.

Sundheds- og Omsorgsudvalget har med henvisning til loven besluttet at anvende lovens "Godkendelsesmodel", efter Servicelovens § 83 LBK nr 979 af 01/10/2008 med senere ændringer. Dette betyder, at alle leverandører, der opfylder Sundheds og Omsorgsforvaltningens fastsatte krav har ret til at blive godkendt som leverandører af ydelser. Kravene fremgår af

- Kontrakt om levering af madservice
- Kvalitetsstandarder for mad og måltider (Katalog over visitationskriterier og ydelser)
- Kvalitetskrav for madservice
- Leverandørkrav for madservice

Valgfriheden mellem flere leverandører gælder ikke for beboere på plejehjem og i lignende boligenheder. Derfor er tilbuddet om madservice på plejehjem og i lign. boligenheder ikke omfattet af godkendelsesmodellen.

Leverandører af madservice kan godkendes inden for en eller flere af følgende kategorier:

1. Levering af normalkost
2. Levering af sygehuskost
3. Levering af Kost til småspisende
4. Levering af specialdiæter

Der kan finde en godkendelse sted i et eller flere af nedenstående lokalområder:

1. Valby/Vesterbro/Kgs. Enghave
2. Vanløse/Brønshøj/Husum
3. Bispebjerg/Nørrebro
4. Østerbro/ Indre By/Christianshavn
5. Amager

2. Fremgangsmåde ved visitation

Når en borger af lokalområdekantoret visiteres til madservice (med eller uden udbringning), vælger borgeren selv mellem de godkendte leverandører. lokalområdekantoret vil bestille den pågældende ydelse hos leverandøren, hvorefter leverandøren retter henvendelse til borgeren.

Diæter gives ved lægeordination. Undtaget herfra er diabetes- og hjertevenlig kost, tyggesynkevenlig kost samt vegetarkost.

I det følgende angives de kvalitetskrav, som Københavns Kommune, Sundheds- og Omsorgsforvaltningen stiller til leverandører af madservice.

3. Kvalitetskrav

KVALITETSKRAV FOR MADSERVICE
Formål: At tilbyde ældre hjemmeboende borgere i Københavns Kommune varierede og ernæringsrigtige måltider af god kulinarisk kvalitet.
Målgruppe: Visiterede borgere i Københavns Kommune
Kvalitetsmål (<u>minimumskrav</u>) <u>Krav til ernæring</u> <ul style="list-style-type: none">• At maden i energi og næringsstofindhold følger de officielle kost anbefalinger (jf. Anbefalinger for den danske institutionskost. Fødevarerstyrelsen 2009 4. udgave).• At leverandøren som minimum kan levere kostformen normalkost, med den næringsmæssige sammensætning, der fremgår af de officielle anbefalinger.• At den producerede mad er næringsberegnet• At leverandøren tilbyder måltider og menuer, som følger energitritin på 9 MJ (dagskost).• At måltiderne følger krav til den daglige fordeling af energi på hhv. morgenmad, frokost, aftensmad og mellemmåltider for de enkelte kostformer• At leverandøren kan redegøre for, hvorvidt der tilbydes konsistens-justering af maden <u>Krav til kulinarisk kvalitet</u> <ul style="list-style-type: none">• At maden produceres og anrettes, så den er indbydende, appetitvækkende samt velsmagende.

Krav til menu-planlægning og råvarer

- At der er taget højde for højtiderne i menu-planlægningen
- At menu-planlægningen følger årstidens udbud af råvarer
- At der er tilbud om, at et måltid mad består af en hovedret og en biret (forret/dessert)
- At både hovedret og biret tilbydes med passende tilbehør.
- At menu-planerne indeholder et varieret udvalg af de forskellige fødevaregrupper (kød, æg, fisk, mælk og mælkeprodukter, ost, brød og gryn, fedtstoffer, frugt og grønt samt kartofler/ris og pasta)
- At der er variation i brugen af udskæringer, hvad angår kød og fisk og fjerkræ
- At menuplanlægningen tager højde for Københavns Kommunes krav til anvendelse af økologiske råvarer jf. leverandørkravenes afsnit 10.3.

Valgmuligheder og variation

- At der er to valgmuligheder for dagens hovedret
- Leverandører kan dagligt tilbyde følgende:
 - Morgenmad
 - Smørrebrød (madpakke)
 - Mellemmåltider (supper, desserter og lign.)
 - Energidrikke

Krav til emballering

- At den er praktisk og let håndterbar
- At den er hygiejnisk forsvarlig, og hvor risikoen for brud er minimal
- At den er udformet, så maden ikke løber sammen
- At den er udformet, så den kan åbnes af ældre med nedsat funktion i hænder og fingre
- At den er miljøvenlig

Krav, der skal være opfyldt såfremt leverandøren vælger at levere konsistens-justeret mad

Krav til ernæring

- At leverandøren – ved tilbud om konsistens-justering af maden, følger de officielle anbefalinger herfor (jf. Anbefalinger for den danske institutionskost. Fødevarestyrelsen. Fødevarerapport 2009. 4. udgave, 1. oplag.)

Krav der skal være opfyldt såfremt leverandøren vælger at levere sygehuskost, Kost til småtspisende og særlige diæter

Krav til ernæring

- At diæter fremstilles efter anbefalingerne i den danske institutionskost
- At de energitætte kostformer Sygehuskost og kost til småtspisende fremstilles efter anbefalingerne i den danske institutionskost (jf. Anbefalinger for den danske institutionskost. Fødevarestyrelsen 2009 4. udgave). Det gælder for hhv.:
 - Energi-%-fordeling
 - Portionsstørrelse
 - Næringstætte mellemmåltider

I praksis vil ovenstående punkt sige, at et måltid mad til en ældre, der er visiteret til kost til småtspisende, får leveret en mindre hovedret med 2 tilhørende mellemmåltider.

Særlige forhold

En leverandør, der ikke har tilbud om kost til småtspisende, kan ikke blive godkendt til at levere mad til småtspisende og undervægtige ældre.

Anbefalinger på ernæringsområdet

- Anbefalinger for den danske institutionskost. Fødevarestyrelsen. Fødevarerapport 2009. 4. udgave, 1. oplag.
- Sundheds- og Omsorgsforvaltningens Kostpolitik, 2003

Regler på hygiejne-området

- Bekendtgørelse nr. 788 af 24/08/2008, Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender:
- Bekendtgørelse om autorisation og registrering af fødevarer virksomheder m.v. BEK nr. 149 af 25/02/2009.